

Giáo lý căn bản – 43

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[26/11/2024 - 03:13 - anhlibrary]

Trong buổi giảng sáng nay là chúng ta bàn về một vấn đề rất là quan trọng đó là toàn bộ cái chương trình của cái lớp thứ năm này nè nó phải đáp ứng được cái tinh thần chính thống của Phật pháp. Chính thống đây có nghĩa là chúng ta không có bàn lan man về các đề tài tùy thích và phải có một cái nguồn tham khảo rõ ràng.

Thì vừa rồi là chúng ta đã đi qua, đã đi qua cái bộ Abhidhammatthasaṅgaha, tức là bộ Thắng pháp tập yếu, đương nhiên là xét từ cái góc chuyên môn thì chúng ta chỉ đi phớt ngoài da thôi. Nhưng mà điều chúng tôi muốn, điều chúng tôi nhắm tới là cái đối tượng thính chúng không chuyên. Họ biết rằng là trong cái kho tàng kinh Phật có cái gì, có cái gì và Ba Tạng nói tới cái gì. Muốn tìm hiểu góc cạnh giáo lý nào thì phải tìm đến những cái nguồn tham khảo nào. Đó là cái mà tâm nguyện của chúng tôi.

Vừa qua là chúng ta đã cùng nhau tìm hiểu ngoài da, khái lược một cách rất là khái niệm về cái bộ Abhidhammatthasaṅgaha, cái bộ gọi là nội dung tổng quát của A Tỳ Đàm, được tác giả Anuruddha là một trưởng lão miền Nam Ấn biên soạn vào thế kỷ thứ V.

Thì trong bài nói chuyện sáng nay, chúng tôi đặc biệt, đặc biệt muốn giới thiệu bà con một số tài liệu mà từ lâu lắm rồi chúng tôi thỉnh thoảng hề có dịp chúng tôi vẫn nhắc, nhắc chặc cũng nhiều năm nay rồi. Đó là ba Tạng thì mình thấy là Tạng Luật đó là hầu như chỉ có Chư Tăng thôi, chứ cư sĩ không có nhu cầu, nhưng mình cũng biết đại khái. Tạng Luật nó gồm có mấy phần. Phần đầu nói về giới bốn của Tỳ kheo. Phần sau đó là bàn về các Tăng sự, rồi bàn về giới luật Tỳ Kheo Ni. Và cuối cùng, cuối cùng quyển chốt lại cái nội dung, chốt lại cái nội dung của giới bốn Tăng Ni. Đại khái Tạng Luật.

Nhưng mà đặc biệt là tạng A Tỳ Đàm và Tạng Kinh. Tạng Kinh thì mình thấy có 5 phần. Đây tôi tránh nói chuyên môn làm cho thính chúng, thính chúng không chuyên họ nghe họ ngán, cho nên tôi nói sơ sơ thôi. Tạng kinh gồm có 5 phần:

- Trường bộ
- Trung Bộ
- Tăng Chi
- Tương Ưng
- Tiểu bộ

Chỉ riêng cái Tiểu bộ mình có tới 15 phần, riêng Tiểu bộ. Rồi còn Trường bộ thì mình có 32 bài, Trung Bộ có 152. Tương Ưng có 7700 mấy trăm bài. Rồi Tăng Chi thì 9000 mấy trăm bài. Đó là Trường, Trung, Tương Ưng và Tăng Chi. Còn Tiểu Bộ thì có tới 15 phần.

Thì đặc biệt là như thế này. Điểm đặc biệt ở đây là nội dung tổng quát của Pháp môn tu tập đó, đương nhiên là được dàn trải trong cả 5 Bộ. Nhưng có một điều đặc biệt là riêng trong Tiểu Bộ. Trước hết là Trường, Trung, Tăng Chi và Tương Ưng có cái đặc sắc là mình không có bàn, bà con ai cũng thấy rồi. Nhưng mà có một bộ phận ở trong Tiểu bộ cực kỳ quan trọng, mà cho đến hôm nay theo chỗ quan sát của chúng tôi thì tuyệt đại đa số phật tử Việt nam vẫn chưa có cơ hội biết tới. Và đó chính là cái nội dung mà chúng tôi muốn cùng với các vị đi qua trong thời gian sắp tới.

Đó là cái bộ Cullaniddeśa, rồi Mahāniddeśa hai cái bộ này cùng với bộ Nettippakarana được xem là mẹ của các chú giải. Có nghĩa là các bản chú giải Tam Tạng đều y cứ trên 3 cái tài liệu này, Nettip của đời sau thì người ta gán ghép, áp đặt của Ngài Mahakaccana cái đó mình bàn đến nó mệt lắm, nhưng mình thấy rõ ràng là bộ Mahāniddeśa và Cullaniddeśa, là nằm trong chánh tạng, nằm trong Tiểu Bộ Kinh, và bộ nữa là bộ Patisambhidamagga cũng nằm trong Tiểu Bộ Kinh. Thì là ba cái cuốn này nè thì trong đó có 2 cuốn Niddeśa đó là giải thích những bài kinh quan trọng. Quan trọng là sao ta? Quan trọng nghĩa là giải thích nguyên một bài Kinh Parāyanā giải thích nguyên cái bài kinh Khaggavisāṇa Kinh sùng tê ngư, rồi giải thích luôn một loạt các cái kinh ở trong suttanipata, và suttanipata và lại là một phần của Tiểu Bộ, có nghĩa là trong Tiểu có một phần là Chánh Tạng và một phần là chú giải của cái Chánh Tạng đó. Thì mình thấy đặc biệt trong đó, ngoài cái chuyện mà chú giải cái Kinh Parāyanā, bài kinh này quan trọng lắm, bài kinh này được xem là cốt lõi của Phật pháp mình đó, cốt lõi của Parāyanā rồi Kinh Khaggavisāṇasutta mấy câu kệ của chư Phật Độc Giác. Và trong đó đặc biệt là có 6 cái bài Kinh mà được nhắc đến trong kinh Đại Hội. Tức là Đức Thế Tôn (tôi chỉ nói vắn tắt) có một lần đó, Thiên chúng từ nhiều nơi về châu

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

hầu và thính Pháp. Thì Ngài xét thấy cái căn cơ của họ có thể chia thành 6 nhóm, 6 nhóm. Mà chẳng những Thiên chúng trong cái pháp hội đó mà tất cả chúng sanh trong cuộc đời này nè trong vô lượng vũ trụ cũng có thể gom lại trong 6 nhóm. Từ thông thường là Tham, Sân, Si, Tầm, Tín, Giác. Còn cái từ mới sau này tôi dịch lại đó:

- Dục tính: nặng về thích, nặng về cái thích này, thích kia.
- Rối Nộ tính: bất mãn này, bất mãn nọ.
- Độn tính: là chậm lụt, rì mọ, tăm tăm, mù mù, là Độn tính.
- Đãng tính có nghĩa là...đãng có “g” lãng đãng. Đãng tính đây có nghĩa là không có xác định được lập trường, nay này, mai kia.
- Rối Mộ, Mộ tính có nghĩa là nặng về niềm tin, nặng về niềm tin. Tốt thì Chánh tín, xấu thì bả đầu tin đó, rất dễ dàng mắc vô cái cuồng tín, mê tín.
- Và cuối cùng là Ngộ tánh: ngộ tánh đây có nghĩa là chúng sanh trí nhiều, luôn luôn biết phản biện, luôn luôn biết nghi ngờ cái con đường dưới chân của mình, luôn luôn biết nghi ngờ các cái thần tượng, luôn luôn biết nghi ngờ về những cái quan điểm, lập trường, chủ trương nhận thức của mình, biết nghi ngờ, biết tìm hiểu, biết phản biện thì tổng cộng là 6 nhóm.

Thì trong cái đêm đó, trong cái Pháp hội đó, Đức Phật xét thấy Thiên chúng về châu hầu có rất là đông, nhưng mà gom lại chỉ nằm trong 6 nhóm này thôi, và Ngài đã chọn ra, chọn ra 6 cái bài kinh, Ngài thuyết giảng trong đêm đó và 6 bài Kinh này cũng được giải thích rất là kỹ từng chữ, từng chữ một trong cái bộ Cullaniddeśa, rồi Mahāniddeśa và tiếp theo đó là Patisambhidamagga, cái bộ này nè có một nội dung rất là độc đáo là bàn về 73 trí. Trong đó trừ ra, trừ ra 6 cái Như Lai Biệt Trí, cái trí của Chư Phật đây. Còn lại là 67 trí phổ thông của Chư Thanh Văn.

Thì tôi biết rằng là bây giờ là có rất nhiều bà con thính chúng trong đây, thính chúng không chuyên nghe rất là nhức đầu. Nhưng mà tôi chốt lại tôi muốn nói cái gì? Tôi muốn nói rằng chúng ta sơ sơ là chúng ta có 6 cuốn, 6 cuốn, 6 cái nguồn tài liệu mà tôi cho rằng nếu mà bà con mà không có thời gian, sức khỏe, trí nhớ để mà đọc hết Tam Tạng, thì nếu đọc kỹ 6 cái cuốn này nè thì tôi tuyệt đối tin rằng bà con có thể thành tựu được ba cái thắng hạnh sau đây:

- Một là bản thân có thể tự tu tập được, và có thể xác định được cái gì đúng, cái gì sai, khi mình đọc hoặc mình nghe. Cái chuyện đầu tiên có thể tự tu học được.
- Cái thứ hai là ... cái thứ nhất là về nhận thức về kiến giải. Thứ hai là về hành trì là đương nhiên, hễ có kiến thức, có kiến giải, có kiến thức, có kiến giải đàng hoàng đó thì vấn đề hành trì mình không có ngại.
- Cái thứ ba là ngoài cái chuyện học đạo, hành đạo, cái thứ ba là hoằng đạo tôi rất là yên tâm, rất là yên tâm.

Xin thưa với bà con đó là tôi không có thời giờ nhiều lắm như nhiều người tưởng lắm, tưởng tôi rảnh tôi không có vợ con, không có chùa miếu tôi rảnh, tôi bận chứ, bận chứ, Kinh điển mênh mênh, đầu thai 15 kiếp nữa tôi cũng không có đủ để mà học hết kinh điển đâu. Thì mỗi lần mà thỉnh thoảng mà có nghe mấy clip, không có thời gian nên thỉnh thoảng thôi, nghe mấy clip mà thiên hạ trong đời nói về đạo mà tôi run, tôi run, run là không biết là họ sẽ nói cái gì và nói kiểu nào đây. Nói cái gì là nói chủ đề, cái đề tài nhắm tới là đề tài gì và cái thứ hai nếu họ chọn đúng đề tài rồi thì...đề tài chính thống, đề tài được nhắc đến trong kinh điển, thì cái cách trình bày họ như thế nào? Họ sẽ nói về cái đó như thế nào? Cái đó làm cho tôi run, mà về điểm này mình phải nhìn nhận đó là Chư Tăng các xứ Nam truyền, thì đặc biệt là Chư Tăng Miến Điện là mình có thể tin tưởng, Chư Tăng Thái, Chư Tăng Tích thì có nhiều khi có những cái quảng diễn, có những cái suy diễn tư kiến nhiều. Nhưng riêng Chư Tăng Miến Điện đó là mình phải thấy các vị đi sâu, đi sát các Kinh điển chính thống.

Và sáng nay chúng ta cũng đương nhiên là cũng phải nói đến một cái chuyện rất là dễ gây sóng gió nhưng mà không thể không nói, đó là trí tuệ và niềm tin cái nào đi trước, trí tuệ và niềm tin cái nào đi trước. Anh không có niềm tin thì anh lấy cái gì làm động lực để anh học, đây. Nhưng mà nếu mà nói rằng niềm tin đi trước thì nguy quá, nguy quá, mà nếu nói là trí tuệ đi trước thì đối với một số người thì họ sẽ không đồng ý bởi vì không có tin thì làm sao mà trí làm việc. Nhưng mà không có trí thì nguy lắm. Thì cái này phải nói thế này, chuyện này phải nói là có nhiều cách học đạo, có nhiều cách học đạo thì đương nhiên cái động cơ chủ lực ở đây chính là cái niềm tin và trí tuệ, mình tin cái điều mình thấy và mình thấy cái điều mình tin phải không? Nhưng có điều là đối với Kinh điển có nhiều kiểu tin, thì mình ở đây mình có thể tạm thời đưa ra ba cái kiểu tin:

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

- Kiểu một là sơ cơ, không biết gì hết, cứ nghe cái gì nó vừa bụng mình là mình thích, mình mê, mình tin. Đó là sơ cơ.

- Tới bước hai đi sâu vô một chút, có nhiều cái điểm mình hoang mang nghi hoặc, cứ đi tiếp thêm bước nữa đi.

- Tới bước ba thì tự nhiên mình sẽ thấy ra một chuyện, cái gì mà bản thân mình không có thể lý giải được thì để nó qua một bên. Mình chỉ đặc biệt tập chú vào cái gì mà nó là cấp thiết thôi, cái gì là cấp thiết thôi, cái gì là cốt lõi trong cái nhận thức giáo lý trong cái tinh thần hành trì, đó mình chú ý cái đó thôi, còn cái gì râu ria thấy không cần thiết mình bỏ, bỏ qua, chứ không phải là bỏ mặt mà là để qua một bên thì đến một lúc nào đó thì nó bùng nó sáng ra được phần nào thì hay phần đó, chứ không phải mình bỏ luôn nha, không có bỏ, không có bỏ, nhưng mà tạm thời mình gác nó qua một bên. Cho nên là ba, mình thấy rõ ràng ở đây là ba cái kiểu tin Phật: cái kiểu thứ nhất mới vô thì cái giống gì cũng tin, cái giai đoạn này rất là nguy hiểm, bởi vì thầy bà nó tới 1 tỷ, mỗi vị họ có một cái sở trường, họ có một cái sở thích riêng. Họ có một sở trường riêng, họ có một cái nền tảng riêng, họ đem hết mấy cái riêng đó họ đem họ gả cho mình. Thì hên xui, nếu mà mình sơ cơ mà mình ôm chân sư phụ đó nhiều khi là mất mấy chục năm đấy, chỉ vì một cái kiến giải, một cái nhận thức nào đó của sư phụ là mình mất mấy chục năm. Mà trong khi Đức Phật là cha chung, Đức Phật là cha chung. Ngài để lại một cái gia tài quá lớn mà trong khi mình lại đi ôm chân sư phụ để trông đợi sư phụ ban phát cho mình cái này, cái kia có phải là vô lý không? Đức Phật là một tỷ phú, là một vị đại đế, Ngài để lại một núi vàng và kim cương, rồi bây giờ mình nè, bỏ mình mất để lại một núi vàng, một núi kim cương mà bây giờ mình nè tự nhiên mình đi mình thích một cái ông nào đó, ông thích thì ông cho mình được nhiều nhận nhiều thì quý vị nghĩ coi có oan ức không. Mà nếu ông là người tốt bụng, ông là người có kiến thức thì không nói gì, còn đằng này là ông không biết gì hết lại mà thêm ông không phải là người lành nữa, thí dụ vậy. Thì ông bỏ mình để lại cho nên một núi vàng, một núi kim cương mà ông cứ cho mình ăn mì gói suốt với cho mình mớ đồng nát, một mớ đồng nát do ông lượm ở đâu đó. Rồi ông nói ông khai thác trong núi ra cái ông đưa mình, mớ đồng nát, cứ ăn mì gói, ăn mì gói xong đi lượm đồng nát. Mà trong khi bỏ mình để lại cho mình một núi kim cương, một núi kim cương. Cho nên vấn đề chỗ đó, cho nên khi mình học thì phải có thầy, có bạn, nhưng mà cẩn thận, cẩn thận, cẩn thận ở chỗ là đừng có đem cái rác của người ta về mà thờ lạy trên đầu của mình, cái đó rất độ oan uổng, oan uổng lắm luôn. Cho nên ở đây đó là chúng tôi có một cái tâm nguyện thiết tha là mong giới thiệu đến bà con những cái nguồn tham khảo kinh điển như tôi đã nói chắc cả ngàn lần rồi, đó là Kinh Phật thì không có phần nào tôi dám coi nhẹ hết nhe, không có, xin nói rõ, toàn bộ Kinh Phật không có cái phần nào mà bản thân chúng tôi coi nhẹ, không có. Nhưng mà nếu mà hỏi chúng tôi vậy chứ nếu phải tập chú cái phần nào trước để mà hiểu được cái phần còn lại thì tôi xin đề nghị 6 cái tài liệu chính thống:

- Thì một là bộ Cullaniddeśa và Mahāniddeśa.

- Rồi bộ Patisambhida, cái bộ này là đặc biệt chỗ này nè, bộ này nói về mấy chục cái loại trí, mình mới nghe thấy kỳ kỳ, nhưng mà không, sâu lắm, sâu chỗ này nè, thế giới này luôn luôn là nằm trong bóng đêm, thế giới này luôn luôn là nằm trong bóng đêm, nếu mà nói về thế giới vật lý không có mặt trăng, không có mặt trời thì thế giới này tối thui. Còn nếu nói về tâm linh, tinh thần, thì không có trí tuệ là thế giới này thua đó là thế giới của súc vật. Nếu không có trí tuệ là thế giới của súc vật. Cho nên ngoài ánh nắng và ngoài ánh trăng cho cái đời sống sinh học, vật lý thì chúng ta còn cần đến cái ánh sáng tâm linh, nghĩ cái đó mới thấy ghê và tùy thuộc vào cái khả năng soi rọi của mỗi người mà cái thế giới này nó rộng hay là hẹp, sâu, cạn, nó màu hồng hay là nó màu đen tùy vào khả năng nhận thức của mình. Thì bây giờ mình mới thấy chữ trí nó quan trọng cỡ nào. Mình thấy những động vật mà cấp thấp nó so với những động vật cao cấp mấy con linh trưởng hoặc như mình thấy mấy loại thủy tộc như cá heo chẳng hạn, mình thấy rõ ràng mình thấy loại động vật nào mà nó thông minh tí thì đời sống nó có khác, đấy nó có khác, còn qua tới loài người cũng vậy. The World is what you see. Thế giới này nó chính là cái gì mà anh nhìn thấy. Anh tưởng rằng anh có mắt, tai, mũi, miệng là anh giống thiên hạ, chưa chắc, chưa chắc, cái sở thích của anh, cái sở tri của anh, cái chỗ anh thích, cái chỗ anh biết, cái chỗ anh hướng tới, cái chỗ anh nhắm đến, đấy, nó mới quyết định cái thế giới này nè, cái thế giới của anh ấy, nó cao, thấp, rộng, hẹp, sâu, cạn. Chứ còn bây giờ anh có giàu bằng trời đi nữa, nhưng mà sở thích của anh rẻ tiền, sở thích rẻ tiền mà nhận thức hạn hẹp, cục bộ, phiến diện, một chiều, một lẽ thì anh vẫn tiếp tục là một người tù, một con chim, một con cá trong lồng, chậu thôi. Giàu, đẹp, nổi tiếng, giàu, đẹp, nổi tiếng. Và ở đây cũng cho tôi nói một câu dễ bị ném đá, là mình thấy chuyện này rất là bậy, nhưng nói tới đây tự nhiên tôi chợt nhớ cái đó. Tức là mình có thể nói mạnh miệng là tuyệt đại đa số, những celebrity những cái người tiếng tăm của Âu Mỹ,

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẨM PHỔ BIÊN

(c) www.toaikhanh.com

học lực của họ có thể chênh lệch nhau rất xa, chênh lệch nhau rất nhiều, nhưng mà đã là celebrity: diễn viên, người mẫu, hoa hậu, ca sĩ, nhạc sĩ, đạo diễn, thậm chí người thiết kế thời trang, thiết kế nội thất, kiến trúc sư, thậm chí là chief cook đầu bếp, miễn là lừng lẫy thế giới họ đều có những cái tư duy, có những cái câu nói rất là thông minh, đáng để được đưa vào ở trong cái tự điển danh ngôn. Nhưng mà trong khi đó ở Châu Á thì mình phải nói chỉ trong cái giới học giả, trong cái giới mà trí thức trường lớp thì còn may ra chứ còn trong cái giới văn nghệ sĩ thì không có câu nói nào hết. Thì mình thấy rõ ràng cũng là con người, cũng trong một cái làng nghệ thuật, trong cái làng nghệ thuật, mình thấy rõ ràng cũng con người bói cũng không ra cái câu nói thông minh nữa thì đương nhiên làm sao tôi đâu dám kể cụ thể. Nhưng mà đại khái, chứ bên người ta như là mình thấy là Celine Dion hay là Madonna, Jennifer Lopez, họ đều có những câu nói thông minh, thông minh lắm luôn. Thậm chí là Mike Tyson hoặc là Mohammed Ali, mấy cái võ sĩ quyền anh, hoặc là Diego Maradona, hoặc là ông Franz Beckenbauer mấy ông vua bóng đá họ đều có những câu nói cực kỳ thông minh, cái tư duy đời sống nó quan trọng lắm.

Cho nên mình mới quay lại cái bộ kinh Patisambhida đã nói đến các cái cấp độ trí tuệ của cái người cầu đạo giải thoát. Các cấp độ đó là nội dung, cái nội dung và cái lộ trình nào đã có dẫn đến trí tuệ đó, và cái trí tuệ đó nó giúp cho mình cái gì trong cái đời sống, trong cái nhận thức dễ sợ như vậy. Trí tuệ quan trọng lắm luôn và nguyên cái bộ đó là nói đến trí tuệ và trong một cách nói nào đó mình hoàn toàn có thể nói rằng, mình tuyệt đối có thể nói rằng hành trình giải thoát chính là cái lộ trình của các thứ trí tuệ, hành trình giải thoát là lộ trình của các thứ trí tuệ, cái đầu của anh phải làm sao anh mới bố thí được, anh mới giữ giới được, anh mới tu thiền định được, anh mới tu thiền tuệ được. Anh phải làm sao mà anh mới có thể tu Tâm từ được, anh có thể tu tập cái hạnh của anh tu tập cái đề mục bất tịnh được, tử thi nè, đấy, anh phải có cái trình độ anh làm sao anh mới có thể tu tập các cái đề mục nghe nó trớt quớt à như là xanh, vàng, đỏ, trắng, đất, nước, lửa, gió, hư không, ánh sáng. Anh phải có một cái khả năng nhất định nào đó anh mới có thể tu được, là vì sao, là vì anh phải thấy cái gì đó anh mới nhàm chán cái khoái lạc vật chất để mà anh ngồi lại anh nhìn vào cục đất anh niệm đất, đất, đất, anh nhìn cái tô nước, anh niệm nước, nước, nước, thấy nó đơn giản nhưng nó khó lắm, anh phải có cái nhận thức sao anh mới từ bỏ gọi là vô số cái gọi là vật chất để gom bao nhiêu thứ về còn có 10 cái đề mục thôi mà điều này nó không phải đơn giản, khó ghê lắm giống như mình thấy một cái cậu bé mà siêng học đó, mình chỉ thấy chữ siêng thôi, mình chỉ thấy chữ siêng thôi, nhưng mà để có được cái chữ siêng này nè thì cậu bé đó phải có được một cái nền giáo dưỡng, giáo dục kèm cặp như thế nào đó và tự thân cậu bé phải có những cái tố chất đặc biệt như thế nào đó mới là một cậu học trò siêng được, chứ không phải chữ siêng đó là một cái thực thể là độc lập, cá biệt, NO, nó là một phần của một cái toàn thể của một cái tổng hợp các cái đức tánh khác nó mới có được cái siêng này, mà trí tuệ, mà trí tuệ này mình kê riêng nó ra thì nó là một cái thần thể độc lập cá biệt, nhưng mà không, tùy cách nói, tùy cách hiểu. Tất cả hạnh lành của chúng ta, tất cả những thành tựu trong đạo và ngoài đời của chúng ta nếu cần là chúng ta cũng có thể tuyệt đối nói rằng đó là lộ trình của các thứ nhận thức, lộ trình của các thứ hiểu biết. Tùy cách hiểu của mình, tùy cái cách hiểu của mình, tùy cái nhận thức của mình, mà mình làm được cái gì, mình bỏ được cái gì và mình có được cái gì, mình thành tựu được cái gì, mình đắc cái gì và mình chứng cái gì ghê không? thì là mình thấy trong cái thế giới hôm nay mình thấy Tesla nè, Amazon nè, Ebay, Google, Microsoft cái đó không phải trí tuệ chứ là cái gì? Trí tuệ đó, ngay cả cái Uber nó cũng là một cái phát minh thông tuệ của con người đó, cái Uber đó, Uber hoặc Grab phải là cái tên thông minh nó mới nghĩ ra được cái đó, quá tiện lợi, quá tiện lợi, trong khi bao nhiêu năm qua rồi xe hơi đã ra đời bao nhiêu năm mà bây giờ người ta mới biết cái gì là Grab, cái gì là Uber, chứ còn taxi nó dở ẹc à, taxi nó dở lắm, nó dở lắm, taxi nó dở ẹc hà, cái giá nó rất là đắt, mà rất là bất tiện, từ ở bên Bình Lợi, bên Băng ky đó phải chạy về quận một để rước rất là phiền. Cho nên là nó chém chặt khách hàng. Trong khi mình thấy cái Uber nó hay vô cùng nhà nhà, người người đều có thể chạy Uber và hề một tiếng là coi như một rừng nó nhào tới nó rước, tiện dữ lắm luôn mà... thấy người ta làm thì thấy đơn giản nhưng mà mình có nghĩ ra hay không? Thế giới được vận hành với những cái đầu như vậy đó, cái bộ Patisambhida nó quan trọng vậy đó.

Rồi tiếp theo ba bộ nữa là cái gì ta? ba bộ nữa đó là sơ giải Commentary của cái bộ đầu tiên, bộ A Tỳ Đàm đầu tiên, bộ A Tỳ Đàm đầu tiên là Dhammasaṅgani, cái sơ giải cái cuốn chú giải đó tên là Atthasālinī.

- Thì Bộ A Tỳ Đàm thứ hai đó là Vibhanga và bộ chú giải đó là Sammohavinodani, thì cái bộ thứ ba là cái bộ Kathāvatthu, cái chú giải của nó thì ngắn, chú giải cái bộ này ngắn thôi, nó nằm trong cái gọi là pañcapakarana-ātthakathā. Nhưng mà đặc biệt tôi quay lại nha, chú giải mà Atthasālinī đó nó cho mình

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

một cái nền để mình biết A Tỳ Đàm nói cái gì? Đó là nói chuyên môn, mà nói hơi dễ hiểu nôm na một chút là chính cái bộ đó nói cho mình biết thế nào là cái vận hành, cái bản chất, cái điều kiện hoạt động. Vận hành, bản chất, và điều kiện hoạt động của cái gọi là tâm sinh lý của chúng sinh, tức là về danh và sắc, về danh và sắc, bộ đó. - Và cái bộ tiếp theo là cái bộ Sammohavinodani bàn về 18 cái vấn đề lớn nhất, cốt lõi nhất của Phật pháp, 18 vấn đề cốt lõi nhất, căn bản nhất, cần thiết nhất, căn cơ nhất của cái gọi là Phật pháp. 18 vấn đề lớn, lớn lắm luôn. Cái bộ này rất là quan trọng. Thí dụ nó nói về Thất giác chi, trong đó nói về Tứ Niệm xứ, nói về Uẩn Xứ Giới, nói về Duyên Khởi, nói về Chí Quán rất là sâu, và rộng, rộng lắm luôn nha.

- Rồi cái bộ cuối cùng là cái bộ Kathāvatthu. Cái Bộ này có nội dung đặc biệt thế này. Khi mà Đức Thế Tôn còn tại tiền bộ này không có, không có nhiều một phần nhỏ thôi. Nhưng mà khi mà Ngài viên tịch thì được 300 năm sau thì có một cái vị trưởng lão Tàu kêu là Mục Liên Đế Tu, còn tên tiếng Pali là Moggaliputta-tissa để làm cái việc thanh lọc Tăng già, chỉnh đốn giáo hội và đặc biệt là xác định được cái tinh thần chính thống của cái gọi là lời Phật, rồi cái gì nữa? là cái này nói đẹp loạn sứ quân, lúc đó Phật giáo mình có tới mấy chục nhánh, anh em hiểu lầm nhau, mâu thuẫn, chống trái, xung đột nhau, thì Ngài Moggaliputta-tissa với sự hỗ trợ của vua A Dục, Ngài đã mời thỉnh tất cả đại diện của mấy chục cái nhánh Phật giáo lúc đó về để nói chuyện với nhau, để xác định coi cái gì là lời Phật. Các Ngài hướng dẫn lung tung hết, mỗi cha nói cách thì đây, đây là cái buổi nói chuyện sẽ được ghi lại trong sử sách, trong kinh điển đây nè. Thì hôm nay mình sẽ đem từng chuyện ra mình bàn đây. Bây giờ bộ phái A, B, C, F, các Ngài dò giùm, các Ngài dò giùm coi cái gọi là Phật ngôn, kinh điển Tam tạng của các Ngài có giống với mọi người hay không? và có cái chủ trương, cái quan điểm nào của các Ngài mà không giống người ta hay không? để mình sẽ mổ xẻ, mổ xẻ và cái nội dung của toàn bộ cái cuộc đối thoại đó được đưa vào ở trong cái bộ A Tỳ Đàm thứ 5 là bộ là Kathāvatthu rất là đáng để bà con tham khảo nghiên cứu và A Tỳ Đàm này có tên là 7 bộ thì tôi... theo bản thân chúng tôi thì bà con nắm cứng ba cái này đó, thì bà con nắm cứng ba cái bộ này đó thì bà con có thể thông được bốn cái bộ kia, phải nắm cứng nha, phải nắm cứng, những ai hỏi A Tỳ Đàm thì biết, nắm cứng cái Pháp Tụ, Pháp tụ, phân tích, thêm được cái bộ ngữ tông nữa là coi như đối với mấy cái bộ kia trong A Tỳ Đàm là không thành vấn đề.

Nãy giờ tôi biết nhiều người mệt mỏi, ngáp rách miệng cho cái đề tài sáng nay không thể không nói. Đó là chúng ta sẽ từng bước, từng bước đi vào các cái bộ kinh đó. Bữa nay tôi chỉ làm phân giới thiệu và giải thích tại sao mấy cái bộ đó quan trọng, quan trọng lắm luôn, tức là chuyện thứ nhất là mấy cái bộ đó giải thích những cái bài kinh quan trọng, những vấn đề giáo lý quan trọng và Phật giáo sơ dĩ hôm nay mà vẫn còn đó sừng sững, lừng lừng giữa cuộc đời, mặc cho bao nhiêu thứ gió táp mưa sa là bởi vì Phật giáo có một cái nền tảng giáo lý. Mình làm cái người thờ Phật, tin Phật mà trong khi đó mình lơ là giáo lý thì mình thử tưởng tượng 2600 năm qua mà các cái thế hệ tiền nhân mà họ coi thường giáo lý, tùy ý, bày vẽ, thù ghét, thêm thắt kinh điển, thêm bớt rồi thêm thắt thì hôm nay cái đạo Phật mình có đó, nó ra làm sao? chẳng hạn như mình thấy ai đọc được tiếng Tây Tạng thì thấy có cái này, là có một bộ phận kinh điển rất là quan trọng được người Tàu họ rất là trân trọng, mặc dù Tăng Ni của Tàu chửi cái bộ phận đó nặng lời lắm, đó là bộ phận A Hàm, Bắc truyền, Trung Quốc và có không ít Bắc truyền Việt nam không tiếc lời nguyên rủa cái bộ phận A Hàm, đó là cái thứ giáo lý Tiểu thừa, dành cho mấy cái tay mà coi như hạ căn, độn trí, tiêu nha, bại chủng, mạ khô, giống thôi. Chửi là chửi vậy thôi, các cái nhà phiên dịch, các cái nhà biên tập, các cái nhà sang định họ vẫn giữ lại cái bộ phận A Hàm đó ở trong Hán Tạng. Nhưng mà trong khi đó trong kinh, trong cái kinh Kanjur và Tanjur của Tây tạng thì không có A Hàm, bộ phận đó họ bỏ, bỏ A Hàm thì mình thấy may là cái bên Tam tạng Liêu Hạ, tây Hạ, Khiết Đan, Mông Cổ, Càn Long, Đại tạng, Đại Chánh Tân Tu họ còn giữ, bên Tàu còn giữ, nhưng mà bên Tây Tạng thì không. Nhưng cũng may là bên đây bỏ, bên kia còn giữ cho nên hôm nay chúng ta còn có được cái bộ A Hàm mặc dù là cái nguyên bản tiếng Sanskrit thì không còn nữa nhưng mà người ta y cứ vào những cái mảnh vụn của các cái văn bản mà tiếng Hybrid Sanskrit thì người ta có thể khôi phục được một ít, một ít thôi, Hybrid nó là hỗn chủng, tức là nó có cái giai đoạn mà tiếng Sanskrit nó pha trộn với các dialect, cái phương ngữ như là Pali, hoặc Prākṛit, Sanskrit thì cái giai đoạn đó, ba cái này trộn lại người ta gọi là cái hybrid Sanskrit là cái phạm ngữ hỗn chủng. Thì hôm nay có còn nhiều, còn một phần ở trong tủ sách của tôi có một vài, một vài cuốn cũng bằng cái tiếng Hybrid Sanskrit mà ông Franklin Edgerton ông biên tập lại cái cuốn mà nói về cuộc đời của Đức Phật Bodhisattvabhumi bằng tiếng Hybrid Sanskrit đầu cho cái bản của Tàu, người ta bỏ, người ta không phải bỏ nhưng người ta đẩy cái A Hàm xuống vị trí rất là thảm hại nhưng mà người ta cũng còn giữ đó. Còn bên Tây tạng là bỏ hẳn. Thì mình thấy rõ ràng đó là chúng ta nếu mà không có tu

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHỮ HIỆU ĐỈNH – XIN TRÁNH IN ẨM PHỔ BIÊN

(c) www.toaikhanh.com

học theo cái tinh thần chính thống mà cứ ôm chân Tô mà quên Phật. Theo lệ mà quên luật, ôm chân Thầy mà quên kinh điển. Thì chắc chắn trong một ngày không xa thì Phật pháp sẽ không còn ở đời nữa. Cái gì là di sản của tiền nhân giữ được thì giữ. Bản thân Tôi. Tôi là người chúng tôi đang nói chuyện đây, chúng tôi thờ Phật, chúng tôi không thờ Chúa. Nhưng mà nếu mà chúng tôi có trong tay toàn quyền sinh sát thì chúng tôi cũng không có đành lòng mà phá hủy những cái công trình kiến trúc Gothic của bên Cơ Đốc giáo ở Âu Châu, không đành và chúng tôi cũng không có nổ mà châm lửa mà đốt hết tất cả Kinh sách tinh hoa của các tôn giáo khác. Thì đương nhiên trong room có người không đồng ý, các vị sẽ nói với tôi rằng là ba cái thứ tà đạo giữ làm cái gì. Nhưng mà riêng tôi, tôi chủ trương thế này, chúng sinh hễ mà cái cốt nó có cốt tà đó, bây giờ mình có đốt mấy cái đó thì nó cũng mọc ra cái thứ tà khác thì đốt làm chi. Đó là cái thứ nhất. Cái thứ hai, nếu mà ai trên thế giới này cũng cho mình cái quyền được hủy bỏ, tiêu hủy những cái thứ mà không hợp với mình thì cái nền văn minh nhân loại sẽ còn gì. Bên Chùa thì đốt Kinh Chúa, Bên Chúa thì đốt Kinh Chùa thì hỏi còn cái gì trên trái đất này nữa. Điều đó tôi muốn nói rằng mình phải có một cái sự trân trọng nhất định cái gọi là di sản của tiền nhân, phải có, phải có cái tinh thần đó, phải có và đối riêng với Phật pháp, người Phật tử chúng ta trân trọng bằng cách nào? truyền thừa. Truyền thừa qua những gì mình học, hiểu, hành trì, trải nghiệm, bắt buộc bởi vì chúng ta phải nói rằng sinh ra ở đời này, chúng ta với hai bàn tay trắng ở hai nghĩa: nói về vật chất có đũa bé nào sanh ra đời, sanh ra đời trên tay nó có cầm cục vàng không? không có, một xu cũng không có. Còn nói về mặt tâm linh tinh thần, đũa bé nào sanh ra đời nó cũng chỉ là con búp bê thôi, nó không biết gì hết. Búp bê biết nhúc nhích vậy thôi. Chúng ta lớn lên chúng ta đi vào đời, chúng ta học được cái này, học được cái kia là toàn bộ những thứ vay mượn từ tiền nhân hết. Bây giờ các vị ngồi xuống, các vị cầm cây bút lên, ai, ai dạy cho mình cái cách cầm bút vậy? Mình cầm bút khác với mình cầm cây đũa đúng không? cầm cây đũa ăn cơm khác chứ, ai dạy? ai dạy mình viết chữ a, b, c, f? ai dạy mình số 1, số 2, số 5, số 8, ai? Ai dạy mình biết cái này là xanh, vàng, đỏ, tím, ai? Cũng là tiền nhân, tiền nhân hết. Chị mình dạy mình, mẹ dạy cho chị, bà ngoại dạy cho mẹ. Đại khái như vậy là tiền nhân hết. Cho nên hôm nay sống ở đời chúng ta phải đồng ý với nhau mấy chuyện sau đây:

- Thứ nhất, thế giới này nó là trong bóng đêm, chúng ta không thể nào mà thấy được gì nếu mà không có ánh sáng, ánh sáng mặt trăng, mặt trời, ánh sáng vật lý, ánh sáng cho cái tâm thân sinh học.

- Còn về mặt tâm linh tinh thần thì chúng ta phải có trí. Mà trí tuệ thì nó cần đến đường hướng, cần đến cái lộ trình hoạt động. Nếu mình là người đời đó, là mình nói gì thì nói, cái chuyên môn của mình là cái gì không cần biết nhưng mà cái bách khoa mình càng nhiều thì cái góc nhìn của mình về thế giới nó sẽ thông thoát hơn.

- Còn nói về đạo chúng ta không thể nào mà dễ dãi, mạo hiểm. Chúng tôi nhấn mạnh hai chữ này nào dễ dãi và mạo hiểm giao cái đầu của mình cho một sự phụ nào hết. Cái tinh thần giáo dục cao cấp nhất, hiện đại nhất, không phải là nhồi sọ, không phải là tẩy não, không phải là tuyên truyền mà là gợi ý. Đạo cũng vậy mà đời cũng thế, đó là gợi ý, gợi ý. Chúng ta không thể nào đi thờ một người nào đó được. Mà trong khi đó kinh Phật dạy cho mình bằng cái gợi ý thôi. Gợi ý cho mình, chứ Đức Phật không có đặc biệt nhồi nhét, nhồi sọ, tẩy não mình, Ngài không có làm chuyện đó. Coi kỹ trong kinh coi có không? Ngài chỉ gợi ý thôi, Ngài gợi ý cho mình thấy rằng, thí dụ Ngài gợi ý cho mình thấy hình như con phải chịu trách nhiệm những gì mà con nói, làm và suy nghĩ. Hình như, đây, hình như. Mọi thứ ở đời đều do duyên mà có, đã có rồi mất đi. Hình như mọi thứ ở đời này không có cái gì là một cá thể thực tại độc lập mà nó là một khối tổng hợp của vô số những thành tố. Hình như, hình như cái đời sống mà xô bồ thiếu kiểm soát nó chỉ làm cho con khổ thôi. Hình như chỉ có sống trong cái kiểm soát, trong cái tinh thức, trong cái niệm và tuệ con mới được an lạc, và an toàn. Hình như con có tệ cách mấy thì trong vũ trụ trời đất này vẫn có vô số người họ hơn con, họ có những thành tựu về trí tuệ, thành tựu về đức hạnh. Họ không còn đau khổ, không hoảng loạn như con nữa, đại khái trong kinh cho mình những gợi ý như vậy, những gợi ý như vậy đó. Và nếu mình tự xét thấy cái chuyện tu học nó là một nhu cầu lớn, sinh tử nó là đại sự, đại sự, tu học là một nhu cầu lớn thì bắt buộc chúng ta phải nghiêm túc tuyệt đối không được dễ dãi và mạo hiểm giao cái mạng của mình cho một cá nhân nào đó dù cá nhân đó khả kính bằng trời cũng không nên, không nên, tất cả chỉ là những tài liệu tham khảo. Tất cả những lời dạy là những gợi ý, những đề nghị, chúng ta tự thân lên đường bằng đôi chân của chính mình, bằng ngọn đuốc trên tay của mình, nhìn về phía trước, nhìn lên trên, nhìn ra ngoài bằng chính cái cặp mắt của mình. Chúng ta là những người viễn thị, loạn thị và cận thị. Chúng ta phải đeo đôi kính đúng với cái con mắt của mình, phải đo, phải đo, mắt phải đeo đúng cái kính, chân phải mang đúng giày, chưa kể là áo quần phải đúng ni tắc thì mình mới thoải mái được. Mà thôi, áo

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHỮA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

quần nó lỗ rộng, lỗ hẹp không sao. Nhưng mà cái chân mà mang giày dép mà nó trật cái ni nó kỳ lắm, không có đi xa được, tin tôi đi. Dép mà chật quá đi xa không có được, phỏng rộp, chảy máu, đi không được, tôi biết mà. Tại vì tôi thầy nghèo mà, cái gì nghèo là tôi là thầy mà, tôi biết cái đó, mang cái đôi mà nó không có vừa đi không có được, đi không có được đấy. Cặp mắt kính cũng vậy, mang không đúng cái kính, không đúng cái mắt của mình, mang không có đúng cái thị lực của mình, không có đúng cái thị lực của mình là xài không có được.

Chúng ta cần sự hỗ trợ của người khác, của Thầy, của bạn, đúng, nhưng mà ở một cái chừng mực nào đó. Tất cả hãy để nó ở, nó dừng lại ở cái mức hỗ trợ thôi. Chứ còn cái nguồn chủ đạo, chủ lực vẫn là bản thân chúng ta. Chúng ta phải đi bằng cái đôi chân của mình, vẫn phải nhìn về phía trước, nhìn lên trên, và nhìn ra ngoài bằng cái cặp mắt của mình. Trong cái sương gió cuộc đời này, chúng ta phải có một cái trang phục mà phải vừa vặn của mình, cái nón đội trên đầu nó lỏng quá cũng không được mà nó siết cái đầu mình như là vòng kim cô cũng không được. Từ cái đầu xuống, cái nón, cái cà vạt, thắt vừa vừa, thắt quá nó thở không được, cái áo, áo thun, rồi cái áo T-shirt bên ngoài, áo sơ mi, rồi tới cái dây nịch rồi cái quần của mình, quần dài, quần ngắn, tới đôi tất của mình. Đôi tất cũng vậy. Đôi tất mà đôi tất chật sao mà mang, đấy, mà mệnh mong thì sao mà mang, đấy, rồi tới đôi giày. Cái gì cũng phải là vừa vặn, chứ mình không thể mình đi theo người khác mình không thể mình sống bằng cái ni tác của người khác được.

Cho nên sáng nay, tôi đặc biệt giới thiệu với các vị 6 cái nguồn tài liệu quan trọng để mà kể từ bây giờ trước khi mà cùng với chúng tôi đi vào từng bộ kinh thì bản thân các vị có thể hoàn toàn có thể tự mình tìm hiểu trước để chi? Để có thể nhìn về Phật pháp bằng con mắt của mình, đi trên cái con đường đạo bằng đôi chân của mình. Cái đó rất là quan trọng, quan trọng lắm luôn. Chúng ta học đạo phải chính thống. Ngoài đời cũng vậy, đừng có nói trong đạo. Ngoài đời cái gì cũng chính thống, từ cái chuyện học mà về cơ khí, công nghệ cho đến cái chuyện nấu ăn, may vá, làm vườn, giữ trẻ, cái gì cũng cần đến một kiến thức chính thống, kiến thức chính thống, các vị không tin phải không? Tôi chứng minh, cái chuyện mà coi trẻ, coi trẻ con, chăm người già đó, mình thấy rõ ràng có một sự khác biệt rất lớn của một người có trình độ và một người không có trình độ. Tôi biết tôi nói cái này bà con chửi nhưng mà tôi giờ tôi lỗ tôi cũng nói luôn. Thí dụ như mình có một khác biệt rất lớn của những người phụ nữ miền nông thôn và phụ nữ ở phố lớn. Bây giờ tôi đem con, em bé của tôi giao cho người nông thôn tôi cũng ngán chứ. Tôi đem bà cụ của tôi giao cho người nông thôn tôi cũng ngán, ngán, có cái ngán, ớn, nhưng mà dân thành phố mình thấy nó có lanh hơn nó biết nhiều hơn mình nhờ chăm con mình, cũng nhờ chăm bà của mình, mình yên tâm hơn. Các vị thấy chuyện chăm thôi đó, chăm con nít, chăm trẻ con, chăm người già là mình thấy cũng phải có kiến thức, phải có kiến thức chính thống, chăm thôi, chỉ là vệ sinh, rồi bông ảm, rồi cho ăn, rồi giăng màn, thả mùng, đắp mền chứ có cái gì đâu, chứ có cái gì ghê gớm đâu. Nhưng mà không phải dễ, không phải dễ đâu, phải có kiến thức chính thống, phải được đào tạo chính thống dầu anh có bằng cấp hay không có bằng cấp, tới một tỷ lần tôi đã nói, cái học vị, bằng cấp không phải là tất cả, nhưng kiến thức là tất cả, kiến thức là tất cả vì trên đời này có những người có kiến thức mà không có bằng, có những người có bằng mà không có kiến thức, có những người có cả hai, và có những người không có cả hai. Nhưng mà chốt lại trong bốn hạng người đó mình thấy rõ ràng trong đó chỉ có hai hạng là xài được là có kiến thức mà không có bằng hoặc là có kiến thức mà có bằng, còn hai hạng kia xài không được. Nói gì thì nói đạo hay đời tôi nhắc lại chăm con nít hay là chăm người già xin lỗi thú cưng kia, thú cưng, có kiến thức nó khác, có kiến thức nó khác, đấy, đừng có tưởng dễ, mấy con Chihuahua nó khó chiều lắm, mấy con chó bông, mấy con chó xù khó chiều lắm, không phải là mình lơ mơ mình đem kiến thức nông thôn mình chăm mấy con chó bông. Tôi biết mà, biết mấy con chó bông tôi biết khó lắm, thấy nó vậy chứ khó lắm. Tôi về Atlanta, một gia đình đó quen với tôi, nhiều năm rồi, 10 năm, tôi quen họ có một con chó bông, bông xù, tôi biết nó hồi còn bé, bây giờ nó lớn, nó già, nó già rồi, mà mình đi bao xa về nó vẫn nhớ mình. Mình vừa về tới là nó thấy đứng cửa là nó cào, nó cào cửa, cào, và mình ngồi là nó lăn quăng dưới chân mình, có nhiều khi nó tót lên người của mình, nó tót lên người của mình nó ngồi mà có cái này hay nè, nhờ gia đình đó mà tôi biết một chuyện. Tôi hỏi họ anh chị làm gì mà nó không có mùi, anh chị đã làm gì? đã chăm nó kiểu gì mà nó không có mùi. Tắm nó mỗi ngày thì không được, làm sao tắm mỗi ngày được, nó là lông xù mà. Thì họ mới nói cho tôi biết một chuyện. Họ nói đừng cho nó ăn đồ ăn của mình, đồ ăn của con người, đừng cho nó ăn chung, nó có cái dog food nó riêng của nó, nó có thức ăn riêng của nó ăn không có hôi. Tắm thì trung bình tuần lễ, 10 ngày tắm lần, đúng, nhưng cho cho nó ăn đồ ăn của tụi nó, nó không có hôi như đồ ăn của mình, đại khái như vậy. Thì cái chuyện nhỏ xíu vậy mà làm tôi cũng giật mình, à thì ra mình tưởng nuôi chó nó dễ, NO, nó khó lắm, mấy con mà, mấy con mà nhất là mấy

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

con chó kiêng chó đất tiên, mệt lắm không phải ai cũng nuôi được. Từ nãy giờ tôi cố ý lạc đề, tôi cố ý lạc đề để bà con thấy, chăm người già, chăm trẻ con và coi thú cưng ấy cũng phải có kiến thức nói gì là chuyện khác.

Cho nên kể từ sau cái buổi nói chuyện này thì tuần tới chúng ta sẽ bắt đầu, bắt đầu và một ở trong 6 bộ Kinh đó và đương nhiên cái đối tượng mà tôi nhắm đến vẫn là thánh chúng không chuyên. Cho nên chúng tôi chỉ giới thiệu cho các vị biết cái sườn tổng quát theo cái cách mà chúng ta đã học ở cái bộ Abhidhammatthasaṅgaha là gợi ý cho các vị cái sườn là trong đó nó đại khái như vậy, thì bà con nào hữu duyên và có điều kiện thì đào sâu, và chúng tôi cũng muốn thông qua buổi học giáo lý này để bà con thấy được cái nhu cầu học ngoại ngữ của mình không hề thấp và cũng phải biết ngoại ngữ. Nếu mà không biết thì dĩ nhiên cũng học được nhưng mà nó có hạn chế nhất định và cho bà con thấy Phật pháp nó quan trọng cỡ nào trong đời sống của mình hồi đó giờ mình cứ hiểu Phật pháp biết được thì tốt, bỏ đi, bỏ suy nghĩ đó đi, không phải biết được thì tốt mà là phải biết, phải học cho dù là anh có là người xuất gia hay là cư sĩ và thậm chí cho dù anh có là người tin Phật hay không? thì cái Kinh Phật anh có là người tin Phật hay không thì Kinh Phật cũng là một cái di sản tri thức mà anh cần phải biết như là một ông Thầy tu Phật giáo cũng phải biết cái gì gọi là Lão Trang. Đương nhiên trong room thế nào cũng có người sẵn tay áo nhảy vô chống, nhưng mà tôi xác định giữa hai ông Tăng, ông biết Lão Trang là cái gì nó cũng tốt hơn cái ông không biết gì và mình coi trong kinh điển mình thấy Ngài..các cái vị mà như Đức Phật thì khỏi nói rồi, như Ngài A Nan, Ngài Ca Diếp, Ngài Xá Lợi Phất, các Ngài hoàn toàn có thể đối thoại với các du sĩ ngoại đạo, có thể, có thể đối thoại với các du sĩ ngoại đạo. Tức là phải có vốn liếng chứ, phải có vốn liếng, các Ngài không có cục đơan, không có cục bộ, không có phiền diện, không có một chiều, cái đó là đúng rồi đó tinh thần thánh nhân là phải vậy, nhưng mà còn cái là các Ngài phải có kiến thức. Trong chú giải nói Ngài Mahākassapa là 7 kiếp liên tục làm học giả Vedcha đó chứ không phải thường đâu và mình thấy đó, theo cách hiểu của mình bây giờ nghe nói đầu đả là...nói thẳng luôn nha chắc chuyên tu khổ hạnh chứ chắc không biết gì nhiều. Nhưng mà thật ra Ngài Ca Diếp trong chú giải nói rất rõ Ngài là lục thông, Tam minh, bốn trí vô ngại. Ngài Ca Diếp là tinh thông Tam tạng kinh điển. Ngài Ca Diếp là tinh thông chứ không phải là biết, Ngài Ca Diếp không phải Ngài biết kinh Phật mà là tinh thông Kinh Phật. Tinh thông chứ không phải biết, biết lơ mơ là không nha, Ngài không phải biết lơ mơ mà tinh thông. Ngài biết không thua gì Ngài A Nan, Ngài biết không thua Ngài A Nan, nghĩa là không có cái gì Ngài A Nan biết mà Ngài ca Diếp không biết và điểm đặc biệt nữa là bao nhiêu vị cao đồ mình thấy rõ ràng là học kiểu như là học giả là thông tuệ lung tung, nhưng mà cuối cùng cái người mà đứng ra mà tổ chức cái kỳ kiết tập đầu tiên lại là cái vị là đệ nhất đầu đả từ trên núi xuống để làm cái chuyện đó, thấy người xưa họ tu, tu học kinh khiếp không? cái chuyện đó là cái chuyện của mấy vị pháp sư, cái chuyện đó là cái chuyện của mấy vị giảng sư, cái chuyện đó là cái chuyện của mấy vị danh tăng lưng lầy ở dưới phố, đệ tử đại gia trùng điệp người ta mới làm theo cái tinh thần của mình bây giờ, tinh thần làm việc của chúng ta bây giờ. Nhưng mà không, một vị đệ nhất đầu đả, lắm bụi, lắm bụi đường, y áo sơ xác, từ núi cao đi chân đất xuống phố nói chuyện thẳng với vua. Chúng tôi cần được hỗ trợ một chỗ kiết tập Phật ngôn và 500 vị A La Hán dưới sự điều động của Ngài Ca Diếp đã ngồi lại với nhau làm chuyện kiết tập Kinh điển, xác định và trùng thuật cái gì là Phật là Phật ngôn, khiếp không? khiếp lắm luôn, mình đọc kỹ mình mới thấy khiếp. Chứ mình nghĩ đầu đả chắc là chỉ biết có cái bình bát cái y rách thôi chứ, bàn chân rách bươm máu không, mình chỉ nghĩ như vậy. Nhưng mà không, đúng mức trong kinh Phật theo Ngài Na Tiên nói, tất cả, bên Tàu, bên Tàu nói những người tu là Trưởng Tử của Như Lai. Còn Ngài Na Tiên Ngài nói khác tất cả các người đi tu là Hoàng Tử của Như Lai. Coi kỹ lại coi tôi có nói đúng hay không? Ngài nói Hoàng Tử, những vị mà tu hành ngon lành đó đều là Hoàng Tử, Hoàng Tử của Đức Như lai còn bên Tàu là Trưởng Tử thôi là Hoàng Tử. Bên Catholic người ta gọi các vị Hồng Y là những vị Hoàng Tử, Hoàng Tử của Tòa Thánh. Những vị có khả năng được bầu vào cái ghế giáo hoàng để được người ta cân nhắc, chọn lựa vẫn phải là các vị Hồng Y, các vị là những Hoàng Tử, còn bên Đạo Phật mình những người tu đúng, học đúng, hiểu đúng, những vị đó được gọi là những Hoàng Tử, Ngài Na tiên, Ngài Nāgasena Ngài gọi vậy, rồi, OK.

Sáng nay cái đề tài nói lan man như vậy đó để cho bà con biết rằng cái lộ trình sắp tới của chúng ta sẽ đi là con đường nào và sẽ dẫn về đâu, OK. Chúc các vị một ngày vui.